

DATA GOVERNANCE CHARTER

Doel van het document

Het doel van Pensioen in Beeld is om samen te bouwen aan een betrouwbare databank over de pensioensector van, voor en door de pensioenfondsen van Nederland. Door als vereniging zelf, proactief gestructureerde gegevens van de leden te verzamelen, beheren en analyseren, krijgen we een centrale rol in het duiden van trends en ontwikkelingen binnen de Nederlandse pensioensector. Hiermee kunnen we de belangenbehartiging versterken en voeren we meer regie over het beeld van de pensioensector in de media en bij stakeholders. Daarmee kunnen we positief bijdragen aan het vertrouwen in en de reputatie van de Nederlandse pensioensector.

Dit Data Governance Charter legt het strategische kader vast voor het beheer en gebruik van data binnen het project Pensioen in Beeld van de Pensioenfederatie. Het definieert het mandaat, de doelstellingen en het governance-model om te waarborgen dat data op een veilige, betrouwbare en verantwoorde wijze wordt behandeld als strategisch bedrijfsmiddel. Het charter fungeert als formeel vertrekpunt voor alle verdere beleidsuitwerking.

Na vaststelling, in afstemming met de aangesloten pensioenfondsen, vormt het de standaard voor besluitvorming rondom data governance en compliance.

Pensioen in beeld in relatie tot data

Missie

De missie van dit Data Governance Charter is het vaststellen van een helder en samenhangend kader voor de verantwoorde inrichting, aansturing en beheersing van data binnen Pensioen in Beeld. Het charter borgt dat data wordt behandeld als een strategisch bedrijfsmiddel en dat verantwoordelijkheden, besluitvorming, normen en beheersmaatregelen eenduidig zijn ingericht. Hiermee ondersteunt het charter betrouwbare informatievoorziening, aantoonbare compliance en doelmatige samenwerking tussen de Pensioenfederatie en aangesloten pensioenfondsen.

Visie

De visie van dit Data Governance Charter is een dataorganisatie waarin eigenaarschap, kwaliteit, veiligheid en transparantie structureel zijn verankerd in processen en systemen. Binnen deze inrichting kan data met vertrouwen worden gedeeld en benut voor sectorinzichten, beleidsvorming en belangenbehartiging, terwijl risico's beheerst blijven en voldaan wordt aan relevante wet- en regelgeving.

Het charter beoogt daarmee een governancefundament te creëren waarop verdere groei en duurzame waardecreatie van Pensioen in Beeld verantwoord kunnen worden gerealiseerd.

Strategische doelen en succescriteria

Data governance binnen het project Pensioen in Beeld is gericht op het versterken van vertrouwen, samenwerking en data gedreven inzichten binnen de pensioensector. Gezien de aard van de sector en de noodzaak tot brede adoptie onder pensioenfondsen, ligt de nadruk op veiligheid, transparantie en aantoonbare meerwaarde.

De volgende strategische doelen en succescriterium vormen de basis van het data governance charter.

- **Strategisch doel:**
Data wordt gebruikt in lijn met wet- en regelgeving, privacy vereisten en de risicobereidheid van de Pensioenfederatie en aangesloten pensioenfondsen.
Succescriterium: Stakeholders hebben aantoonbaar vertrouwen dat data verantwoord en ethisch wordt beheerd met beheersbare risico's.
- **Strategisch doel:**
Het realiseren van een technisch veilig datafundament dat voldoet aan relevante standaarden zoals, maar niet beperkt tot, ISO 27001, ISO 27002, ISO 27005.
Succescriteria: Het platform voldoet aan relevante beveiligings- en compliance-eisen. Pensioenfondsen hebben vertrouwen in de technische en organisatorische maatregelen.
- **Strategisch doel:**
Data wordt over de volledige lifecycle beheerst, met duidelijke richtlijnen voor gebruik, toegang en retentie en actieve risicobeheersing.
Succescriterium: Datarisico's zijn inzichtelijk en beheerst; data is traceerbaar, correct opgeslagen en beschikbaar volgens afgesproken kaders.
- **Strategisch doel:**
Data governance wordt zodanig ingericht dat pensioenfondsen actief willen deelnemen en vertrouwen hebben in het gebruik van hun data door de Pensioenfederatie.
Succescriterium: Pensioenfondsen zijn aantoonbaar bereid data te delen en ervaren voldoende controle, transparantie en zekerheid over het gebruik van hun data door de Pensioenfederatie (bijv. via instemming, deelnamegraad, feedback).

Scope

Dit charter is exclusief van toepassing op de volledige dataketen van Pensioen in Beeld, bestaande uit:

- **De aanlevering van data via de Microsoft Power App.**
Dit betreft het uploaden van gegevens en documenten via de daarvoor ingericht omgeving van Pensioen in Beeld.
- **De opslag en verwerking van data binnen het platform (via de Azure Blob Storage en Microsoft Fabric).**
Dit omvat het veilig opslaan, beheren, structureren en verwerken van de

aangeleverde gegevens binnen de technische omgeving (Azure Blob Storage en Microsoft Fabric) van Pensioen in Beeld.

- **Het gebruik van data via Power BI en Data Science notebooks.**
Dit betreft het gebruik van data binnen het platform voor bijvoorbeeld dashboard, analyses en andere vormen van sector- of beleidsgerichte informatievoorziening

Het charter richt zicht uitdrukkelijk niet op de volgende elementen:

- **IT-Beleid van de Pensioenfederatie opgesteld door Campai.**
Dit betreft het algemene IT-beleid van de organisatie. Deze verantwoordelijkheid ligt expliciet bij IT-partner Campai en valt buiten scope van dit charter.
- **Beheer van bronsystemen.**
Bronsystemen zijn de systemen van de pensioenfondsen zelf waarin de oorspronkelijk data wordt geregistreerd. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de pensioenfondsen zelf.
- **Upstream- of downstreamgebruik van gegevens buiten het platform.**
Hiermee bedoelen we al het gebruik van data vóórdat deze in het platform komt (upstream) of nadat deze het platform verlaat (downstream). Het charter richt zich uitsluitend op het gebruik van data binnen het platform zelf en niet op externe toepassingen of verdere verspreiding van data.
- **Document- en contentbeheersystemen buiten het platform.**
Dit betreft systemen waarin documenten worden opgeslagen en beheerd buiten Pensioen in Beeld, zoals interne documentmanagementsystemen. Deze systemen vallen buiten de scope van het dataplatform en daarmee ook buiten dit charter.

Leidende principes en ethisch kader

De volgende leidende principes en ethische normen vormen de ondersteunende richtlijnen voor alle activiteiten op het gebied van gegevensbeheer bij Pensioen in Beeld. Elk principe is rechtstreeks geïntegreerd in de bredere doelstellingen en waarden die zijn vastgelegd, zodat het relevant en faciliterend blijft naarmate het project zich ontwikkelt.

- **Risicobeheersing boven innovatie.**
Veiligheid en betrouwbaarheid hebben altijd prioriteit boven experimentele of innovatieve toepassingen.
- **Need-to-know toegang.**
Toegang tot data is expliciet rol gebaseerd en geautoriseerd. De rollen worden expliciet toebedeeld in het governance beleid.
- **Heldere verantwoordelijkheid.**
Rollen en verantwoordelijkheden voor data-eigenaarschap, beheer en kwaliteit zijn expliciet vastgesteld en gecommuniceerd.
- **Archivering als standaard.**
Historische data worden bewaard om trendanalyses mogelijk te maken, tenzij de data-eigenaar expliciet verwijdering verzoekt.

- **Compliance-by-Design.**
Informatiebeveiliging is geïntegreerd in de architectuur en processen, volgens erkende standaarden zoals ISO 27001.
- **Security-by-Design.**
Beveiligingsmaatregelen worden integraal meegenomen in de ontwerpfase. Toegang, logging, versleuteling, autorisaties en monitoring worden standaard ingericht om risico's vroegtijdig te beperken.
- **Geaggregeerde data consumptie als uitgangspunt.**
Fondsspecifieke gegevens worden binnen Pensioen in Beeld strikt vertrouwelijk behandeld en niet beschikbaar gesteld aan andere pensioenfondsen of externe partijen in herleidbare vorm. Publicatie, analyse of verdere toepassing buiten het geautoriseerde gebruik vindt uitsluitend plaats op geaggregeerd niveau.
- **Transparante samenwerking.**
Data-gerelateerde beslissingen worden genomen op basis van open dialoog, kennisdeling en onderbouwing voor en met de pensioenfondsen.
- **Ethisch en verantwoord datagebruik.**
Data wordt gebruikt met respect voor privacy, wettelijke kaders en het vertrouwen van betrokken partijen.

Governancestructuur en rollen

Het Algemeen Bestuur van de Pensioenfederatie fungeert direct als de Data Governance Council om maximaal mandaat en draagvlak binnen de sector te borgen. Het bestuur heeft hierin de volgende kerntaken:

- Vaststellen en prioriteren van databeleid en initiatieven binnen de dataketen.
- Jaarlijks vaststellen van de lijst met aan te leveren gegevens voor het volgende kalenderjaar.
- Toezien op naleving van vastgestelde standaarden.
- Escalaties met betrekking tot datarisico's, privacy en informatiebeveiliging.
- Borgen van afstemming tussen sectorbrede belangen en de dataketen.

De werkgroep Pensioen in Beeld heeft hierbij een ondersteunende en adviserende rol en voorziet de Data Governance Council van voorbereiding om bovenstaande taken binnen de bestuurdersrol te verrichten.

Voor het project Pensioen in Beeld zullen de volgende rollen nog worden toegewezen:

- **Data Owner.**
Beslist over gebruik, classificatie en eigenaarschap van data.
- **Data Steward.**
Bewaakt kwaliteit, definities, metadata en dagelijkse opvolging.
- **Data Manager.**
Trekt beleid, besluitvorming en governance-operatie.